

ethias

Jaarverslag 2011
Ethias Gemeen Recht

ethias

ETHIAS GEMEEN RECHT

Ethias Gemeen Recht, onderlinge verzekeringsvereniging, rue des Croisiers 24 te 4000 Luik

Verzekeringsonderneming toegelaten onder het nr. 0165 voor de beoefening van de takken Ongevallen en Ziekte (KB van 4 en 13 juli 1979, BS van 14 juli 1979)

Ondernemingsnummer/BTW BE 0402.370.054

Ethias Verzekering

NATIONALE ZETEL

Rue des Croisiers 24
4000 LUIK

Tel. + 32 (0)4 220 31 11

Fax + 32 (0)4 220 30 05

ZETEL VOOR VLAANDEREN

Prins-Bisschopssingel 73
3500 HASSELT

Tel. + 32 (0)11 28 21 11

Fax + 32 (0)11 28 20 20

ZETEL VOOR HET DUISTALIGE GEWEST

Klötzerbahn 24-26
4700 EUPEN

Tel. + 32 (0)87 59 10 00

Fax + 32 (0)87 59 10 09

CENTRUM VAN BRUSSEL

Sterrenkundelaan 19
1210 BRUSSEL

Tel. + 32 (0)2 227 98 11

Fax + 32 (0)2 227 98 02

www.ethias.be • info@ethias.be

Preventie en slachtofferhulp: twee prioriteiten voor onze vereniging

Het jaar 2011 werd gekenmerkt door de voortzetting van de acties die sinds 2009 werden ondernomen in het kader van de plannen "Horizon 2011" en "Visa voor de Toekomst". Met deze acties willen wij bijdragen tot een rendabele en verantwoorde groei voor Ethias.

Wat de operationele activiteiten van onze onderlinge verzekeringsvereniging betreft, noteren wij met tevredenheid voor het jaar 2011 een incasso van meer dan 140 miljoen euro in Arbeidsongevallen - Wet '67.

In de loop van het voorbije jaar hebben wij verder gewerkt aan het tariefevenwicht in de dekkingen en aan de saneringsoperatie.

Er zijn tal van domeinen waarin Ethias een nog sterke dienstverlenende rol wil spelen ten aanzien van haar verzekerden: de begeleiding van Collectiviteiten in hun activiteiten, de ontwikkeling van nieuwe diensten, preventie, risicoanalyse, maatschappelijk verantwoord ondernemen ...

Als er één domein is waarin een verzekeraar zijn verzekerden ten volle kan laten genieten van zijn expertise, dan is het wel het domein van de arbeidsongevallen. In dat opzicht staan onze preventiespecialisten ten dienste van de aangeslotenen om hen te begeleiden in alle aspecten qua veiligheid op het werk.

Wanneer een ongeval - jammer genoeg - toch plaatsgrijpt, staan onze teams voor psychologische bijstand en slachtofferhulp eveneens paraat. Hun bijstand gaat trouwens verder dan het loutere beheer van een medisch dossier.

Meer dan ooit plaatst Ethias haar aangeslotenen bovenaan haar lijst van prioriteiten, in overeenstemming met haar mutualistische waarden.

Bernard THIRY
Directeur generaal
Voorzitter van het Directiecomité

Steve STEVAERT
Voorzitter van de Raad van bestuur

Inhoudstafel

Samenstelling van het Directiecomité, de Raad van bestuur en het Raadgevend comité (op 31 januari 2012)	8
Het Directiecomité	8
De Raad van bestuur	8
De Commissaris	8
Het Raadgevend comité	9
Beheersverslag	10
Markante data en feiten in 2011	12
Resultaten 2011	13
Premies (in euro)	14
Uitkeringen (in euro)	15
1. Getrouw overzicht van de ontwikkeling, van de resultaten en van de positie van de vennootschap	16
1.1. Analyse van de resultaten van het boekjaar	16
1.1.1. Collectiviteiten en ondernemingen	16
1.1.2. Financiën	16
1.2. Wettelijke coëfficiënten	21
1.2.1. Staat betreffende de expliciete solvabiliteitsmarge	21
1.2.2. Dekking van het technisch passief (met limieten)	21
1.3. Evolutie van de vrije reserves (in euro)	21
1.4. Staat van het eigen vermogen (in euro)	21
1.5. Beoordeling van de interne controle	22
1.6. Belangrijkste risico's (blootstelling en beheersbeleid) en gebruik van de financiële instrumenten van de onderneming	22
1.6.1. Governance inzake risicobeheer	22
1.6.2. Solvency II	23
1.6.3. Verzekeringsrisico	24
1.6.4. Financiële risico's	24
1.6.5. Operationele risico's	24
1.7. Herverzekering	25
1.8. Informatie betreffende milieu- en personeelsaangelegenheden	25
2. Informatie over de omstandigheden die een aanzienlijke invloed kunnen hebben op de ontwikkeling van de vennootschap	27
2.1. Soevereine obligaties uitgegeven door Griekenland	27
2.2. Deelneming Ethias Finance nv	27
3. Rechtvaardiging van de onafhankelijkheid en de competentie van de leden van het auditcomité van Ethias Gemeen Recht ovv	28
4. Externe functies uitgeoefend door de bestuurders van Ethias Gemeen Recht ovv (op 31 januari 2012)	29
5. Verslag van de Commissaris over de jaarrekening over het boekjaar afgeloten op 31 december 2011	31
6. Toelichting bij de rubrieken op de balans en de resultatenrekening	33
6.1. Balans	33
6.2. Resultatenrekening	34
7. Balans, resultatenrekeningen en toelichtingen	35

Samenstelling van het Directiecomité, de Raad van bestuur en het Raadgevend comité (op 31 januari 2012)

Het Directiecomité

Bernard Thiry	voorzitter van het Directiecomité
Hans Verstraete	ondervoorzitter van het Directiecomité
Frank Jeusette	chief risk officer
Luc Kranzen	directies particulieren
Philippe Lallemand	directies collectiviteiten
Benoît Verwilghen	chief financial officer

De Raad van bestuur

De h. Steve Stevaert, eregouverneur, Hasselt
Voorzitter

De h. Oswald Adriaensen, onafhankelijk bestuurder
De h. Daniel Bacquelaine, volksvertegenwoordiger-burgemeester, Chaudfontaine
De h. Jacques Braggaar, onafhankelijk bestuurder
De h. Willy Demeyer, burgemeester, Luik
De h. Jean-Pierre Grafé, gemeenteraadslid, Luik
De h. Daniël Van de Wynckel, ere-directeur bestuurder van de c.v.b.a. huisvesting « Scheldevallei », Sint-Amandsberg
De h. Alexander Vercamer, eerste gedeputeerde, Destelbergen
De h. Marc Wellens, gedeputeerde, Antwerpen
De h. Bernard Thiry, voorzitter van het Directiecomité
De h. Hans Verstraete, ondervoorzitter van het Directiecomité
De h. Frank Jeusette, chief risk officer - lid van het Directiecomité
De h. Luc Kranzen, directies particulieren - lid van het Directiecomité
De h. Philippe Lallemand, directies collectiviteiten - lid van het Directiecomité
De h. Benoît Verwilghen, chief financial officer - lid van het Directiecomité
Bestuurders

De Commissaris

PwC – Bedrijfsrevisoren bcvba
Woluwe Garden, Woluwedal 18 - B-1932 Sint-Stevens-Woluwe
vertegenwoordigd door J. TISON, Erkend revisor

Het Raadgevend comité

De h. Steve Stevaert, eregouverneur, Hasselt
Voorzitter

De h. Luc Asselman, voorzitter van de Vlaamse maatschappij voor watervoorziening, Merchtem

De h. Rob Beenders, schepen, Hasselt

De h. Jean-Marie Berger, OCMW-eresecretaris, Namen

De h. Cyriac Borloo, onafhankelijk lid

De h. Willy Borsus, volksvertegenwoordiger-burgemeester, Sinsin

De h. Luc Bungeneers, schepen, Antwerpen

Mevr. Anne Sophie Charle, kabinetschef van de burgemeester, Quévy

De h. Philippe Close, schepen, Brussel

De h. René Collin, gedeputeerde, Marche-en-Famenne

De h. Albert Corhay, onafhankelijk lid

De h. Yannick De Clercq, regeringscommissaris bij de UGent, UZ Gent en AUGent, Wetteren

De h. Marc Deconinck, burgemeester, Beauvechain

Mevr. Sybille de Coster-Bauchau, Waals gedeputeerde en gemeenteraadslid, Grez-Doiceau

De h. Dirk De fauw, gedeputeerde, Brugge

De h. Hugo De Haes, schepen, Kapelle-op-den-Bos

De h. Thierry Derez, voorzitter-directeur-generaal van Covéa, Parijs

De h. Jef Foubert, OCMW-voorzitter, Sint-Niklaas

Mevr. Christiane Franck, voorzitter van het directiecomité van Vivaqua, Brussel

De h. Paul Geeraerts, schepen, Affligem

De h. Karel Geys, schepen, Mechelen

De h. Marc Gielens, gemeenteraadslid, Aalst

Mevr. Leentje Grillaert, gemeenteraadslid, Wetteren

De h. Marcel Hendrickx, Turnhout

De h. Jean-François Istasse, schepen, Verviers

De h. Elmar Keutgen, burgemeester, Eupen

De h. Boudewijn Laloo, schepen, Brugge

De h. Vic Laureys, voorzitter van de provincieraad, Hoeilaart

De h. Jean-Paul Lavigne, provincieraadslid, Sint-Truiden

De h. Alain Lefebvre, schepen, Oudergem

De h. Patrick Melis, provinciegriffier, Bergen

De h. Julien Mestrez, gedeputeerde, Luik

De h. Maxime Prévot, Waals gedeputeerde en schepen, Namen

Mevr. Eliane Tillieux, Waals minister en gemeenteraadslid, Namen

Mevr. Dominique Tilmans, senator, Wellin

De h. Bart Tommelein, voorzitter van de gemeenteraad, Oostende

De h. Jacques Vandebosch, gemeenteraadslid, Seraing

De h. Marc van den Abeelen, burgemeester, Aartselaar

De h. Paul Willot, ereschepen, Verviers

Leden

Beheersverslag

Opmerking ter inleiding

Dit verslag houdt rekening met hetgeen in het koninklijk besluit van 17 november 1994 is bepaald over de jaarrekeningen van verzekeringsondernemingen en van het Wetboek der vennootschappen.

Verslag van de Raad van bestuur

aan de gewone algemene vergadering van de aangeslotenen,
bijeengekomen op 18 juni 2012,
te Brussel

Markante data en feiten in 2011

Op 11 januari voert Ethias een communicatieactie als onderdeel van haar grootschalige aanwervingscampagne in de stations van Hasselt en Luik. In totaal werden er 7400 flyers verdeeld onder de pendelaars die er 's morgens de trein nemen. De flyers zorgen voor een verrassingseffect en worden zeer positief onthaald.

Op 17 januari pakt Ethias uit met haar nieuwe baseline: "Doet wat moet". Niet zo maar een slogan, maar een heuse slagzin die haar commerciële communicatie kracht zal bijzetten.

Op 26 januari wordt Bernard Thiry, directeur-generaal van Ethias, verkozen tot Manager van het Jaar 2010 in het kader van de wedstrijd "Luikenaar van het Jaar".

Op 27 april worden naar jaarlijkse gewoonte de Decavi Verzekeringstroeieën uitgereikt. Ook Ethias is van de partij en ontvangt een onderscheiding in twee categorieën:

- In de categorie "Innovatie" wordt Easevent, de online Ethias-verzekering voor evenementen, bekroond. Deze onderscheiding benadrukt opnieuw het unieke en creatieve karakter van deze dienst voor collectiviteiten, met name de mogelijkheid om snel, efficiënt en eenvoudig de organisatie van ieder type evenement te verzekeren.
- In de categorie "Beste reclamecampagne 2011" sleept de Assistance-campagne "Blijf het hele jaar door glimlachen" de onderscheiding in de wacht. De kracht van deze campagne is het dedramatiseren van de verzekering door te spelen met de glimlach als symbool voor een geslaagde vakantie (in plaats van de klassieke angstgedachte).

Op 27 mei rondt Ethias de verkoop van haar herverzekeringsfiliaal BelRé aan de Cowen Group af.

Op 28 juni wordt het maatschappelijk verslag van Ethias gepubliceerd op de website van de Verenigde Naties. In 2006 trad Ethias toe tot het Mondiaal Pact van de Verenigde Naties. In dat opzicht heeft Ethias zich ertoe verbonden de deelnemende partijen - jaarlijks en uit eigen beweging - in te lichten over de vooruitgang die werd geboekt in de integratie van de sociale, maatschappelijke en ecologische principes die door de autoriteiten van de Verenigde Naties worden verdedigd.

Op 27 juli bevestigt Fitch de rating (BBB-) van Ethias met stabiel perspectief.

Op 7 september rondt Ethias de verkoop van Nateus aan de Baloise Group af.

Op 2 oktober neemt Ethias voor de eerste maal deel aan de Open Bedrijvendag. Bijna 2.500 bezoekers nemen onder een stralende zon een kijkje in de zetels van Ethias in Luik en Hasselt.

Op 3 november blijkt uit de BIM-enquête dat het vertrouwen in Ethias zeer hoog blijft in beide gemeenschappen van het land. In 2011 blijkt ook dat het publiek meer belang dan vroeger hecht aan "gemak en eenvoud" bij de keuze van een onderneming. Op dat vlak neemt Ethias in 2011 een leiderspositie in ten aanzien van de andere grote spelers in de markt.

Op 7 december kondigt Ethias aan dat zij een partnership heeft afgesloten met het Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI) voor de ontwikkeling van een innovatieve waarschuwings- en preventiedienst bij risicovolle weersomstandigheden, rekening houdend de impact van de weersomstandigheden op de activiteit en schadelast van haar verzekerden in Collectiviteiten.

Op 12 december rondt Ethias de verkoop van Ethias Bank aan Optima af.

Resultaten 2011

Op de volgende pagina's zal de lezer alle cijfergegevens terugvinden m.b.t. het boekjaar 2011, waarvan hieronder een overzicht.

Het incasso van de activiteiten arbeidsongevallen (wet van 1967) bedraagt 144 miljoen euro voor het jaar 2011 tegen 146 miljoen euro voor het jaar 2010. Dit is een daling met 1,03 %.

Het resultaat van 2011 werd negatief beïnvloed door de waardeverminderingen en de financiële voorzieningen op de Griekse obligaties.

Op technisch vlak hebben verschillende aanpassingen aan de evaluatiemethodes van de technische voorzieningen een positieve invloed op het resultaat, ten belope van 55 miljoen euro vóór herverzekeringaandeel, zonder evenwel het toereikendheidsniveau van de reserves te beïnvloeden.

Het nettoresultaat bedraagt 1,4 miljoen euro eind december 2011, na herverzekeringaandeel met Ethias nv.

Kerncijfers van Ethias Gemeen Recht ovv (in euro)

Zakencijfer (vóór herverzekeringaandeel met Ethias nv)	144.415.790
Aantal verzekerden	1.604
Balansvoet	2.461.055.581
Technische voorzieningen	942.025.336
Beleggingen	1.496.389.349
Dekking van de solvabiliteitsmarge	3.306 %
Dekking van het technisch passief	110 %

Premies (in euro)

(vóór herverzekeringsaandeel van 95 % met Ethias nv)

Vergeleken met het vorige boekjaar zijn de premies gedaald met 1,03 %.

	2011	2010
Gewone bijdragen	138.139.903	139.482.384
Bijdragen geaccepteerde herverzekering	71.068	164.482
Bijdragen aan het indexeringsfonds	6.204.818	6.265.401
Totaal:	144.415.790	145.912.267

Uitkeringen (in euro)

(vóór herverzekeringsaandeel van 95 % met Ethias nv)

	2011	2010
Last schadegevallen	95.903.894	99.532.969
Wijziging van de voorziening voor schadegevallen		
Stijging	-	35.429.433
Daling (-)	31.443.474	-
Totaal:	64.460.420	134.962.402

1. Getrouw overzicht van de ontwikkeling, van de resultaten en van de positie van de vennootschap

1.1. Analyse van de resultaten van het boekjaar

1.1.1. Collectiviteiten en ondernemingen

Het jaar 2011 werd gekenmerkt door de verdere uitbouw van de Directies Collectiviteiten en Ondernemingen die in 2009 werd aangevat met als doel bij te dragen aan een rendabele en verantwoorde groei van Ethias, in overeenstemming met de waarden van ethiek, menselijkheid, engagement en nabijheid.

De Collectiviteiten vormen de herbevestigde kern van de Ethias-activiteiten. In een economische markt die volop in verandering is, blijft het begrip “partnerschap” van groot belang, zowel in termen van veiligheid en bescherming als van preventie en ondersteuning. Een relatie die Ethias wil versterken met haar historische verzekerden:

- de Federale Staat, de Gewesten en de Gemeenschappen
- de gestelde lichamen (Kamer, Senaat, de parlementen van Gewesten en Gemeenschappen)
- de 10 provincies
- 582 steden en gemeenten
- honderden OCMW's en sociale huisvestingsmaatschappijen
- duizenden intercommunales, parastatalen, diensten van algemeen nut, politiezones en verenigingen allerhande.

Balans

- Behoud van de activiteiten arbeidsongevallen Wet van 67 met een incasso van meer dan 140 miljoen euro voor het jaar 2011
- Nieuw evenwicht in de tarifiering van de dekkingen
- Voortzetting van de saneringsoperatie van de portefeuille.

Tot slot, de begeleiding van de Collectiviteiten in al hun activiteiten, de ontwikkeling van nieuwe diensten, de preventie, de risicoanalyse, het maatschappelijk verantwoord ondernemen zijn tal van domeinen waarin Ethias een nog grotere rol wil spelen.

1.1.2. Financiën

Impact van de waarderingsregels op de financiële activa

Om de afschrijvingsregels tussen de Belgische referentiestelsels en IFRS op mekaar af te stemmen, werd besloten om de afschrijvingsregels voor de nieuw verworven vaste activa aan te passen.

De onroerende goederen verworven sinds 1 januari 2011 zijn onderverdeeld in de volgende categorieën:

- Ruwbouw,
- Dakwerk,
- Buitenschrijnwerk,
- Speciale technieken,
- Voltooiing en afwerking.

Deze onroerende goederen worden lineair afgeschreven over de verwachte gebruiksduur van elk onderdeel, na aftrek van hun restwaarde, voor zover ze betrouwbaar kunnen worden bepaald.

De onroerende goederen verworven vóór 1 januari 2011 worden nog steeds afgeschreven volgens de lineaire methode tegen de volgende percentages:

- Onroerende goederen: 2 %
- Aanpassingswerken: 10 %

De onroerende goederen worden op het actief geboekt tegen hun aanschaffingswaarde of kostprijs, met inbegrip van de bijkomende kosten. De terreinen worden niet afgeschreven.

Er werden geen andere wijzigingen aangebracht in de waarderingsregels.

We herinneren hieronder aan de algemene regels en hun impact op de jaarrekeningen op 31 december 2011.

De aandelen maken het voorwerp uit van waardeverminderingen wanneer de minderwaarde hoger is dan 20 % van de aanschaffingswaarde tijdens een periode van 12 opeenvolgende maanden voorafgaand aan de afsluiting. Een daling met meer dan 50 % (zonder tijdsdruk en weerlegbaar) geeft eveneens aanleiding tot een waardevermindering. Het bedrag van de waardeverminderingen (onder aftrek van de terugname van waardeverminderingen) dat aldus geboekt wordt voor deze activaklasse bedraagt 5,6 miljoen euro.

De obligaties en andere vastrentende effecten geven aanleiding tot gedifferentieerde verwerkingen naargelang de aard van de effecten.

De gestructureerde obligaties met gewaarborgd kapitaal alsook de klassieke obligaties en andere niet-eeuwigdurende obligaties maken het voorwerp uit van waardeverminderingen wanneer een daling van meer dan 50 % (zonder tijdsdruk en weerlegbaar) wordt vastgesteld. Er werd een terugname van waardeverminderingen geboekt voor een bedrag van 0,9 miljoen euro.

De eeuwigdurende obligaties worden gewaardeerd in LoCoM (Lower of Cost or Market), overeenkomstig de bepaling van art. 31 al. 4 van het KB van 17 november 1994, op basis van een modelprijs in plaats van een marktprijs, omwille van de huidige illiquiditeit die nog steeds op deze markten wordt vastgesteld. Deze obligaties maakten het voorwerp uit van een terugname van waardeverminderingen ten bedrage van 0,5 miljoen euro.

De soevereine obligaties uitgegeven door Griekenland maakten het voorwerp uit van een waardevermindering van 18,4 miljoen euro, waardoor hun boekhoudkundige waarde werd teruggebracht tot 50 % van hun nominale waarde.

Daarenboven werd er een globale voorziening van 7,2 miljoen euro samengesteld om bijkomende verliezen op de nominale waarde van de Griekse obligaties met 20 % op te vangen om een minderwaarde van 70 % te dekken, evenals een bijkomende dotatie als voorziening voor financiële risico's ten bedrage van 3 miljoen euro.

De monetaire bestanddelen zijn gewaardeerd aan de wisselkoers op afsluitdatum en de niet-monetaire activa blijven behouden in euro tegen de aanschaffingskoers. De waardeverminderingen op effecten in valuta worden berekend met inbegrip van het wisselkoerseffect.

De Raad van bestuur meent dat de regels aangenomen door de Ethias-groep in overeenstemming zijn met het Belgische boekhoudkundige referentiestelsel.

Opmerking betreffende toelichting 3 - Eeuwigdurende obligaties

De huidige waarde van de eeuwigdurende obligaties (opgenomen onder de andere types van obligaties in de rubriek 8.03.223.2) is afkomstig van het gebruik van een "modelprijs" in plaats van een marktprijs die ofwel overeenstemt met een Bloomberg-valorisatie ofwel met een valorisatie meegedeeld door een tegenpartij.

De aldus ingevoerde kwantitatieve benadering is in overeenstemming met de aanbevelingen van het IASB in zijn verslag: "IASB Expert Advisory Panel – Measuring and disclosing the fair value of financial instruments in markets that are no longer active".

Deze waardering wordt in de rekeningen vertaald door een verbetering van de huidige waarde van deze obligaties met 4,7 miljoen euro op datum van 31 december 2011.

Toelichting bij de PIIGS¹

De blootstelling van Ethias Gemeen Recht o.v.v. aan de perifere soevereine schulden in de eurozone wordt als volgt verdeeld: Italië vertegenwoordigt 2,4 % van de activa in portefeuille in marktwaarde, gevolgd door Spanje met 2,1 %, vervolgens Portugal en Griekenland die respectievelijk 0,8 % en 0,6 % vertegenwoordigen en tot slot Ierland met 0,2 %.

Zoals hierboven werd uiteengezet hebben de Griekse staatsobligaties het voorwerp uitgemaakt van een waardevermindering om hun boekhoudkundige waarde terug te brengen tot 50 % van hun nominale waarde. Daarenboven werd er een globale voorziening van 7,2 miljoen euro (20 % van de nominale waarde van de effecten) samengesteld om een minderwaarde van 70 % te dekken. De posities op de andere landen maken geen voorwerp uit van een waardevermindering aangezien ze niet in een toestand van betalingsnalatigheid verkeren.

Op datum van 31 december 2011, bedragen de latente minderwaarden op de PIIGS 34 miljoen euro. Dit bedrag werd op significante wijze verminderd, begin 2012, na de verkoop van de Griekse staatsobligaties (zie hoofdstuk 2.1.)

In dat opzicht willen we benadrukken dat de activatoewijzing gericht is op een gezonde verdeling van de investeringen per emittent en dat de bijhorende limieten op periodieke wijze worden opgevolgd.

Toelichting bij het "Exitplan"

Het uitstapproces voor bepaalde complexe producten, het "Exitplan" genaamd, en geïmplementeerd sinds oktober 2009 werd voortgezet. Op het niveau van de Ethias-groep bedragen de in 2011 gerealiseerde overdrachten 748 miljoen euro in geïnventariseerde waarde.

De betreffende portefeuille werd aldus verminderd met meer dan 50 % ten opzichte van zijn waarde bij aanvang van het project.

Investeringsbeleid

Er werd een nieuw investeringsbeleid goedgekeurd door het Directiecomité op 17 januari 2011 en gevalideerd door de Raad van bestuur op 28 januari 2011. Het doel is een drastische vermindering van de blootstelling aan ondoorzichtige producten, zoals de gestructureerde, de getitiseerde, de afgeleide en de complexe producten ten voordele van de traditionele financiële activa. De instrumentenklassen die de grootste voorkeur genieten zijn de staatsobligaties, met uitzondering van de perifere landen, en de kredietobligaties, met een voorkeur voor de niet-financiële sector.

Het investeringsbeleid bepaalt de doelstellingen op basis van risico en rendement en dit in overeenstemming met het beleid inzake actief-passiefbeheer (ALM of Assets & Liabilities Management). Het heeft onder meer als doel de kwaliteit en de liquiditeit van de portefeuille te verzekeren, zijn complexiteit te verminderen en de diversificatie en het risicoprofiel te optimaliseren met respect voor het wettelijk intern limietenkader en de guidelines van de Europese Commissie. In het kader van een betere diversificatie werden de investeringen in vastgoed in 2011 aanzienlijk verhoogd.

Daarenboven werd er een duidelijk governanceproces op verschillende niveaus ingevoerd.

De schulden crisis in de eurozone heeft aangetoond dat een goed risicobeheer essentieel is en dat de activa die op een bepaald moment als niet-risicovol worden beschouwd, dit nadien misschien wel zijn. In 2011 werd de blootstelling van de portefeuille aan de schulden van de perifere landen zoveel mogelijk verminderd. De stijgende rendementen op de Belgische staatsschuld hebben tot aanzienlijke investeringen in OLO's geleid. Aldus werd de blootstelling van Ethias aan de Belgische staat verhoogd en deze is nu in lijn met het gemiddelde van de verzekeringssector in België.

Tevens ziet Ethias, als verantwoordelijke financiële partner, erop toe de naleving van haar fundamentele waarden te promoten via een Investeringscode. Een zwarte lijst van verboden investeringen wordt regelmatig geactualiseerd. De laatste versie van deze investeringscode werd goedgekeurd door het Directiecomité op 6 februari 2012. In haar investeringen in vastgoed geeft Ethias tevens de voorkeur aan de investeringen die haar maatschappelijke rol versterken, zoals in rusthuizen.

¹ PIIGS is het acroniem van Portugal, Italië, Ierland, Griekenland, Spanje.

De marktomstandigheden in 2011

Ook al werd 2010 gekenmerkt door de eerste steun van het Internationaal Monetair Fonds aan Griekenland en Ierland, kreeg de soevereine schuldencrisis in de eurozone een nog meer dramatische wending in 2011. Nadat Portugal ook de hulp van het IMF en de Europese Commissie had moeten inroepen, bleek immers dat de private schuldeisers van Griekenland niet de totaliteit van het geleende bedrag zouden terugkrijgen en dat de terugbetalingstermijnen zouden worden verlengd.

Het feit dat een land van de eurozone in gebreke zou kunnen blijven veroorzaakt een ongekende golf van risicoaversie voor alle andere landen. De private investeerder vreesden immers dat, ondanks de ontkenning van de openbare overheden, andere landen het verschuldigde kapitaal niet zouden terugbetalen.

De vrees breidde zich snel uit naar Italië en Spanje, waarvan de omvang van de economieën niet te vergelijken is met de eerste landen die steun ontvingen. Bij wijze van vergelijking: Italië, de derde economische macht in de eurozone, heeft een BBP dat bijna 10 keer hoger is dan dat van Griekenland. Een eventuele wanbetaling van een land van deze omvang zou een aanzienlijke impact hebben gehad op de toekomst van de eurozone en het scenario van een terugkeer naar de nationale munteenheden kwam steeds meer ter sprake.

De massale downgrade door de noteringsagentschappen van de meest risicovolle landen, waarvan sommige in de speculatieve categorie terechtkwamen, was geen verrassing. Zelfs Frankrijk bleef niet gespaard en verloor haar beste rating (AAA).

Op macro-economisch vlak gingen de cijfers, na een zeer goed eerste kwartaal, geleidelijk aan achteruit en maakten plaats voor een risico op recessie in de eurozone.

De Verenigde Staten maakten ook een moeilijk jaar 2011 door. Na talrijke onderhandelingen over het schuldenplafond dat bereikt werd, zijn de politici het erover eens geworden om dit te verhogen. Dit signaal, gekoppeld aan het recessierisico zoals in de eurozone, bracht het agentschap S&P ertoe om de AAA-notering van het land in te trekken.

De centrale banken bleven natuurlijk niet aan de kant staan kijken. Bij het verschijnen van de eerste tekens van zwakte in de loop van het jaar, vloeiden zij over van ideeën om de economie te herstellen. Naast de traditionele methodes, zoals de verlaging met 50bp van de voornaamste herfinancieringsrente in de eurozone, werden ook tal van uitzonderlijke maatregelen aangewend. De ECB kocht massaal staatsobligaties om de koers te ondersteunen. Ook al leidde dit tot een opflakking van de rentemarkten in augustus, werd de positieve impact van de monetaire instelling snel tenietgedaan door het recessierisico. De ECB nam vervolgens een maatregel die nu een impact lijkt te hebben: de massieve lening van liquiditeiten op een horizon van drie jaar aan de banksector. Deze uitzonderlijk lange maturiteit heeft verschillende gevolgen. Eerst en vooral zijn de spanningen op de interbancaire markt relatief afgenomen aangezien de banken toegang hadden tot de liquiditeit via de ECB. Ten tweede: de banken leenden geld aan deze zeer lage rente om, onder andere, perifere staatsobligaties te kopen waarvan het rendement ruimschoots hoger is. Dankzij deze aankopen konden de landen in moeilijkheden zich in fine gemakkelijker financieren en de markten toonden een zekere opflakking op het einde van het jaar.

In de Verenigde Staten focuste de Federal Reserve op de stimulatie van de economie waarvan de werkgelegenheid en het vastgoed, de littekens van de subprime crisis, de zwakke punten blijven. Hiertoe heeft zij zich ertoe verbonden de rente van haar monetair beleid dicht bij de nul te handhaven tot in 2014 en koopt zij langetermijnobligaties om de kostprijs van het krediet aan de ondernemingen te verminderen.

Deze uitzonderlijke gebeurtenissen veroorzaakten even uitzonderlijke bewegingen op de markten.

De aandelenmarkten sprongen op de opeenstapeling van hoofdzakelijk Europese risicofactoren (hoge schulden van de landen, bankrisico te wijten aan hun blootstelling aan Europese soevereine schulden, risico op het uiteenvallen van de munteenheid). Over het jaar 2011 verloor de Eurostoxx50 17,05 % en de Bel 20 19,20 %. In de Verenigde Staten waren de prestaties van de indices nihil of positief.

Wat de sectoren in Europa betreft, zijn het de cyclische sectoren, benadeeld door een vertraging van de economische groei (grondstoffen, automobiel, vrije tijd), de banksector die de grootste zorgen baart (-37,63 %) en de sector van de 'openbare diensten' (-24,81 %), door de sluiting van de kerncentrales ten gevolge van de ramp in Fukushima, die het grootste verlies leden.

De iTraxx.Main index op 5 jaar, die de risicopremie met betrekking tot de financiering van de ondernemingen vertegenwoordigt, begon het jaar op 103bp en eindigde op 173bp na een piek van meer dan 200bp. Dit wijst erop dat de ondernemingen eveneens geleden hebben onder het besmettingseffect van de omgeving die leed onder de soevereine schulden.

De financiële sector werd zwaar getroffen door de soevereine crisis ten gevolge van de vrees omtrent de blootstelling van zijn balans aan de verschillende perifere regeringen. Hierdoor waren de meeste banken tijdens het laatste kwartaal van 2011 niet in staat zich te financieren op de markt. De credit spreads voor de senior financiële schulden op 5 jaar bereikten eind november hun toppunt met 355bp, d.i. het hoogste historische niveau.

De Belgische rente op 10 jaar bleef relatief stabiel tot eind september. De vrees omtrent de regeringsvorming en de afkoop van Dexia Bank België deed de rente eind november stijgen tot 5,86 % om het jaar uiteindelijk af te sluiten rond de 4,00 %.

De Duitse Bund op 10 jaar, die een referentie is in termen van risicoloze belegging, toont eveneens de vrees van de beleggers. Deze laatste waren zelfs bereid een rendement van 1,65 % te aanvaarden om van diens veiligheid te genieten. Op het einde van het jaar was de situatie niet veel positiever aangezien het rendement nauwelijks 1,83 % bedroeg.

De Italiaanse rente op 10 jaar brak bovendien alle records met meer dan 7,00 % in november terwijl Spanje een hoogtepunt van 6,50 % bereikte.

Samengevat kende het jaar een goede start op basis van de bemoedigende macro-economische cijfers. Nadien is de situatie sterk verslechterd door de schuldencrisis en het recessierisico. Het einde van het jaar was iets optimistischer voor zover er een oplossing voor Griekenland werd gevonden en dankzij de forse acties van de eurozone.

1.2. Wettelijke coëfficiënten

1.2.1. Staat betreffende de expliciete solvabiliteitsmarge

Samen te stellen marge (in euro)	Totaal van de samenstellende elementen(*) (in euro)	Dekkingsgraad
15.601.340	515.737.433	3306%

(*) De deelneming in Ethias Finance inbegrepen.

1.2.2. Dekking van het technisch passief (met limieten)

Representatieve activa (in euro)	Technische voorzieningen en schulden (in euro)	Dekkingsgraad
1.039.753.472	943.541.574	110%

1.3. Evolutie van de vrije reserves (in euro)

Vorzorgsfonds einde 2010	485.130.542
Dotatie 2011	1.264.000
Vorzorgsfonds einde 2011	486.394.542
Reservefonds einde 2010	29.202.000
Dotatie 2011	140.000
Reservefonds einde 2011	29.342.000
Totaal	515.736.542

1.4. Staat van het eigen vermogen (in euro)

Beschikbare reserve	515.736.542
Overgedragen winst	891
Totaal	515.737.433

1.5. Beoordeling van de interne controle

De opstelling van het verslag over de beoordeling van het internecontrolesysteem is conform de CBFA-circulaire 2009_26 van 24 juni 2009.

Zoals bij elk intern controleapparaat kan het door Ethias ingevoerde systeem slechts een absolute garantie bieden wanneer de risico's volledig uitgesloten zijn en het systeem verschaft dan ook een redelijke mate van zekerheid met betrekking tot de verwezenlijking van haar doelstellingen. Het systeem evolueert voortdurend en wordt versterkt via:

- de definiëring van de risicoappetijt (Risk Appetite) die regelmatig wordt herzien;
- de opvolging van het project "Solvency II";
- de invoering van een investeringsbeleid op maat van de risicoappetijt;
- de continue verbetering van de toepassingen met betrekking tot de technische uitmuntendheid;
- de algemene definiëring van het continuïteits- en veiligheidsbeleid;
- de definiëring van een antifraudebeleid;
- de verbetering van het IT-beheer en het opstellen van een permanent opvolgingsplan voor de controles verbonden aan de vereisten van de NBB. Wij erkennen dat het interne controlesysteem van onze informaticaorganisatie moet worden verbeterd. Er werden samen met onze dienstenleverancier actieplannen ingevoerd.

Het internecontrolesysteem van Ethias is evenwel nog op bepaalde punten voor verbetering vatbaar aangezien:

- de afstemming op Solvency II nog moet worden afgerond en de strategische implicaties moeten worden opgenomen in de besluitvormingsprocessen;
- de ontplooiing van de continuïteits- en veiligheidsbeleidslijnen en de fraudebestrijding moeten worden voortgezet;
- de procedures nog verder moeten worden geformaliseerd en de uitgevoerde controles beter moeten worden gedocumenteerd.

De conclusies uit onze beoordeling van het internecontrolesysteem hebben ons ertoe gebracht onze verbeteringsinspanningen op dit vlak voort te zetten via de implementatie van diverse plannen ter aanvulling op het plan "Visa voor de toekomst".

1.6. Belangrijkste risico's (blootstelling en beheersbeleid) en gebruik van de financiële instrumenten van de onderneming

Het risicobeheer van Ethias Gemeen Recht ovv wordt uitgevoerd door Ethias nv. De verplichtingen van Ethias Gemeen Recht ovv zijn voor 95 % herverzekerd door Ethias nv.

1.6.1. Governance inzake risicobeheer

Het deugdelijk bestuur (of de "good governance") van een verzekeringsmaatschappij vereist de invoering van volgende functies: Interne Audit, Compliance, Risk Management en Actuariële Controle. Dit zijn niet enkel onafhankelijke controlefuncties, maar ook governancefuncties. Hun besluiten en adviezen vertalen zich in maatregelen voor de versterking van de beheerstructuur, de organisatie en de interne controle. Ze zijn zodanig gestructureerd dat ze drie "defensielijnen" vormen:

Eerste defensielijn – De dagelijkse risico-opvolging

De eerste defensielijn wordt verzekerd door de operationele lijnen en de ondersteunende functies (boekhouding, IT, human resources, beheerscontrole, strategische cel ...). Deze defensielijn is samengesteld uit "risicocontrolebeheerders" aangezien zij dagelijks in al hun taken de principes van een doeltreffend risicobeheer integreren (controletoepassingen, vierogenprincipe, enz.).

De operationele lijnen en ondersteunende functies zijn verantwoordelijk voor de taken die hen worden toevertrouwd. Zij zijn als dusdanig verantwoordelijk voor het risicobeheer dat uit hun taken voortvloeit: de toepassing van handelingen met betrekking tot risico en de implementatie van de actieplannen.

Ethias waakt erover dat iedere medewerker een adequaat begrip heeft van de risico's die zich kunnen voordoen en die de goede uitvoering van zijn/haar taken bedreigen. Iedere medewerker heeft zodoende de verantwoordelijkheid om steeds opnieuw de risico's te identificeren en te beoordelen.

Daarenboven laat een netwerk van “risico”-correspondenten in de operationele lijnen en de ondersteunende functies, samengesteld uit Risk Management-correspondenten en “Legal & Compliance”-cellen, toe om een beroep te doen op de technische kennis van deskundigen op het terrein. Deze correspondenten zijn contactpersonen die de nodige inlichtingen voor de goede organisatie van het risicobeheer laten doorstromen naar de Chief Risk Officer (CRO). Zij zijn functioneel afhankelijk van de CRO.

Ten slotte wordt de actuariële expertise op twee niveaus vertegenwoordigd: op het niveau van de eerste defensielijn, namelijk in de operationele lijnen, teneinde de actuariële taken te vervullen voor tarifaire operaties en aspecten (bijvoorbeeld de berekening van reserves) en op het niveau van de tweede defensielijn via het departement Actuariële Controle dat afhangt van de CRO (zie volgende paragraaf).

Tweede defensielijn - Het toezicht op de risico's

De tweede defensielijn wordt verzekerd door de entiteiten die hiërarchisch afhangen van de Chief Risk Officer: Compliance, Risk Management en Actuariële Controle. De CRO is lid van het Directiecomité. Op die manier is er een rechtstreekse communicatie van de problemen inzake risico's naar het belangrijkste beslissingsorgaan van de onderneming.

De CRO moet ervoor zorgen dat de structuur voor het risicobeheer van Ethias operationeel is en moet de doeltreffendheid ervan verzekeren. De entiteiten die hiërarchisch afhangen van de CRO staan hem bij in zijn beoordeling van het risicoprofiel van de onderneming, in de afstemming ervan op de strategie en de risicoappetijt en in de identificatie van toekomstige risico's.

Deze defensielijn, die onafhankelijk is van de eerste, houdt vast aan een methodologisch kader en onderliggende processen die de controle en het toezicht op de structuur van het ingevoerde risicobeheer mogelijk maken. In geval van overschrijding van het door Ethias gewenste risicoprofiel komt deze defensielijn tussen op het operationele niveau om veranderingen in te voeren en om de eerste defensielijn bij te staan in het oplossen van de problemen.

Het netwerk van “risicocorrespondenten” laat een gedecentraliseerde structuur toe die dicht bij het operationele staat, maar die een centrale expertise behoudt, met name inzake risicokwantificering.

Dit vergemakkelijkt eveneens de tussenkomst van de controlefuncties van de tweede defensielijn ter ondersteuning van de eerste defensielijn bij de invoering van verbeteringsacties om de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen.

Teneinde de risicogovernance te versterken heeft het Directiecomité van Ethias beslist om vier comités op te richten, gewijd aan het risicobeheer:

- Het Comité Risico's
- Het Comité Strategische Investerings
- Het Comité Verzekering Herverzekering
- Het Comité voor de Opvolging van Operationele Risico's.

Deze comités staan in voor de opvolging, de besluitvorming en de rapportering inzake risico's. Elk comité wordt voorgezeten door een lid van het Directiecomité. Het was de wil van het Directiecomité en van de Raad van bestuur om “sterke comités” in het leven te roepen door een doeltreffende governance inzake risico's te organiseren binnen de onderneming. Met dit doel voor ogen werden de verantwoordelijkheden van ieder comité duidelijk omschreven.

Derde defensielijn - Een onafhankelijke beoordeling

De derde defensielijn wordt verzekerd door de Interne Audit. Deze defensielijn biedt een onafhankelijke nazicht van de kwaliteit van de identificatieprocedures, de meting en de controle inzake risico's. Om de onafhankelijkheid ervan te verzekeren brengt deze entiteit rechtstreeks verslag uit aan de CEO.

1.6.2. Solvency II

Het Directiecomité heeft al sinds november 2009 de lancering van het “Programma Solvency II” goedgekeurd. Dit programma is een geheel van transversale projecten binnen de onderneming met betrekking tot het bestuur, de modellering, de IT en het gegevensbeheer en de ontwikkeling van processen om de vereiste normen van Solvency II te bereiken. Een gedetailleerde verschillenanalyse liet toe om de nog uit te voeren werkzaamheden te identificeren. Het niveau van de beroeps- en technische doelstellingen werd gedefinieerd en de eerste implementaties werden uitgevoerd. De implementaties van de kritische werkzaamheden zal worden afgerond tegen eind 2012. In 2013 zal de onderneming dan de “dry runs” uitvoeren en de berekeningen en berekeningsprocessen optimaliseren.

Zoals alle ondernemingen in de sector zal Ethias bijzondere aandacht besteden aan de bijkomende vereisten op het vlak van het eigen vermogen die zouden kunnen voortvloeien uit de toepassing van deze nieuwe normen. Deze kunnen leiden tot de invoering van bijkomende initiatieven die het eigen vermogen van de vennootschap versterken.

1.6.3. Verzekeringsrisico

Het verzekeringsrisicobeheer is als volgt opgenomen in het beheer van de onderneming:

1. In collectiviteiten volgen de onderschrijvers de onderschrijvingsgidsen die de beperkingen inzake onderschrijving vastleggen, zowel op het vlak van de algemene en specifieke contractvoorwaarden als op het vlak van de tarifiering en de hoogte van het risico. Zij bepalen ook het bevoegdheidsniveau toegekend op basis van het hiërarchische niveau en de te volgen procedures, waarbij een acceptatiebureau fungeert als laatste instantie.
2. De diensten actuariaat en herverzekering bepalen de noden van de onderneming op het vlak van herverzekering. De overeenkomsten worden jaarlijks herzien op basis van de onderschrijvingscapaciteiten van de onderneming en van de vragen van de productie.
3. De tarieven worden vastgesteld door de actuarissen-tarifeerders en zijn onderworpen aan het advies van de Actuariële Controle. De Actuariële Controle geeft ook, op onafhankelijke wijze, advies aan het Directiecomité over de technische rentabiliteit van de producten, over het herverzekeringsplan, over de toereikendheid van de wiskundige voorzieningen, over het ALM-beheer en over het winstdeelnemingsplan.
4. Het Comité Verzekering Herverzekering staat in voor de opvolging van de technische risico's bij de bestaande producten, analyseert de acties ter beperking van de technische risico's, analyseert de aanpassingen aan bestaande producten of de voorstellen voor nieuwe producten en houdt toezicht op het herverzekeringsprogramma. Het brengt verslag uit aan het Directiecomité voor validatie.
5. De Chief Risk Officer stelt jaarlijks een verslag op betreffende de technische risico's waaraan de onderneming is blootgesteld. Dit verslag belicht de risicoprofielen in portefeuille alsook het belang ervan en brengt de resultaten van de analyses over de toereikendheid van de reserves. Het verslag wordt onderzocht door het Comité Verzekering Herverzekering en wordt vervolgens voorgelegd aan het Directiecomité dat, indien nodig, de corrigerende maatregelen neemt die zich opdringen. Het verslag wordt tevens voorgesteld aan het Audit- en Risicocomité dat hierover verslag uitbrengt aan de Raad van bestuur.

1.6.4. Financiële risico's

Het beheer van de financiële risico's en ALM is op de volgende wijze in het beheer van de onderneming opgenomen:

1. De financiële beheerders zijn verplicht de investeringsfilosofie en de investeringscode te respecteren en erover te waken dat hun posities de financiële limieten niet overschrijden en de asset allocation respecteren.
2. De Directie Financiën organiseert maandelijks een tactisch Comité Investing dat beslist over de acties die moeten worden gevoerd enerzijds in het kader van bovenvermelde beperkingen en anderzijds op basis van de gedragslijnen en beslissingen die voortvloeien uit het Strategisch Investeringscomité.
3. Het Strategisch Investeringscomité heeft als opdracht de investeringsrichtlijnen vast te leggen en de portefeuille op te volgen in functie van het door de Raad van bestuur goedgekeurde investeringsbeleid. Het brengt verslag uit aan het Directiecomité voor validatie.
4. De samenstelling en de waarde van financiële portefeuilles worden maandelijks gecontroleerd via het "Investment Dashboard".

1.6.5. Operationele risico's

Met betrekking tot de operationele risico's heeft Ethias de typologie van Bazel II aangenomen. Hierin worden de belangrijke operationele risico's die tot zware verliezen kunnen leiden in zeven categorieën onderverdeeld:

- interne fraude,
- externe fraude,
- praktijken op het gebied van werkomstandigheden en veiligheid op de werkplaats,
- cliënten, producten en ondernemingspraktijken,
- uitvoering, levering en procesbeheer,
- schade aan fysieke activa,
- verstoring van bedrijfsactiviteiten en systeemfalen.

In een streven naar optimalisatie werd de informatiebeveiliging en de continuïteit van de activiteiten geïntegreerd in het beheer van de operationele risico's.

De Chief Risk Officer is overgegaan tot het in kaart brengen van de risico's verbonden aan de beroepsprocessen. Deze risico's zijn ingedeeld op basis van frequentie/impact en ingedeeld in categorieën met behulp van een proces van zelfevaluatie en daarna een evaluatie met assistentie. Een reeks van uit te voeren acties werd geselecteerd en geïmplementeerd. De risicokartering is een steeds terugkerende procedure.

De Chief Risk Officer heeft ook het volgende op punt gesteld:

- een procedure om operationele incidenten van allerlei aard naar boven te doen doorstromen. Dit zou op termijn moeten toelaten om de incidenten van structurele aard op te sporen;
- een procedure inzake informatiebewaking die toelaat de bedreigingen op te volgen waarmee de onderneming zou kunnen worden geconfronteerd.

Het Comité voor Opvolging van Operationele Risico's volgt het operationele risico op (met inbegrip van de compliancerisico's) en analyseert en stelt richtlijnen voor inzake de overeenstemmende beperkings- en beheersmaatregelen. Het brengt hiervan verslag uit aan het Directiecomité voor validatie.

1.7. Herverzekering

Het herverzekeringsprogramma van Ethias Gemeen Recht ovv past in het kader van de mandaatovereenkomst inzake beheer en dienstverlening afgesloten met Ethias nv.

De verzekeringsactiviteiten van Ethias Gemeen Recht ovv zijn beperkt tot de arbeidsongevallenverzekering Wet van 67. De belangrijkste verzekeringsrisico's betreffen de ongevallen op de arbeidsweg of rampen op de arbeidsplaats (instorting, ontploffing...).

95 % van haar activiteiten zijn herverzekerd door Ethias nv door middel van een aandelenverdrag. De resterende 5 % worden herverzekerd samen met de verdragen van Ethias nv.

De kostprijs van de herverzekering is stabiel.

1.8. Informatie betreffende milieu- en personeelsaangelegenheden

Stevig verankerd in een dynamisch meerjarenplan voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) schenkt Ethias zeer in het bijzonder aandacht aan de ecologische en maatschappelijke gevolgen van haar activiteiten.

Op ecologisch vlak werd in het nieuwe Actieplan MVO 2009-2013 overigens bijzondere aandacht geschonken aan het bewustwordingsproces inzake duurzaamheid. Eén van de acties die Ethias in het kader van dit meerjarenplan ontwikkelde, is de invoering van een actief en gecontroleerd beleid voor een verminderd water- en energieverbruik. Zo werden de reguleringssystemen in bepaalde gebouwen gemoderniseerd om in aanzienlijke mate energie te besparen en de CO₂-uitstoot te verminderen. Naast de installatie van zonnepanelen op het dak van de nationale zetel is de levering van groene energie op dit ogenblik een feit zowel in Hasselt als in Luik en in het volledige netwerk van de regionale kantoren. Ethias verving ook de verschillende hoogspanningstransformatoren die PCB's bevatten. Het gas- en elektriciteitsverbruik wordt permanent opgevolgd om elke afwijking in gebruik te vermijden. Bekommerd om alle betrokken partijen milieubewust te maken, was Ethias in 2011 voor het tweede jaar op rij hoofdpartner van de Belgische Energie- en Milieuprijs.

Bij de keuze van haar kantoorbenodigdheden en haar leveranciers ziet Ethias sterk toe op het ecologische en maatschappelijke aspect. Ethias maakt zoveel mogelijk gebruik van producten die niet schadelijk zijn voor het milieu, maar ook recycleerbaar zijn en afkomstig uit de duurzame economie. Ethias is zich ervan bewust dat de CO₂-uitstoot verbonden aan het woon-werkverkeer een belangrijke impact heeft op het milieu. Zij ontwikkelde daarom een mobiliteitsplan rond verschillende punten. Zowel het gebruik van het openbaar vervoer als carpooling werden gepromoot onder het personeel. De onderneming past sinds januari 2008 een milieumaatregel voor haar bedrijfsvoertuigen toe: voor iedere categorie van dienstvoertuig werd een maximale CO₂-uitstoot vastgelegd. Er werd een jaardoelstelling vastgelegd om een CO₂-uitstoot voor het gehele wagenpark van Ethias met 10 % te verminderen tegen 2015.

De beheersing van de koolstofuitstoot is een belangrijk actiepunt voor Ethias. Daarenboven publiceert Ethias in haar ondernemingsverslag haar eigen CO₂-rapport. Centraal hierin staat de CO₂-afdruk van de onderneming (berekend door CO₂logic). Tussen 2007 en 2009 heeft Ethias haar CO₂-afdruk met 37 % verminderd. Tot slot werd in de algemene voorwaarden van alle bestelbonnen van de onderneming een artikel opgenomen waarin de leverancier zich verbindt tot het naleven – en doen naleven door zijn eventuele onderaannemers en fabrikanten – van de basisprincipes van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO): verbod op kinderarbeid, respect van de

vakbondsvrijheid, afschaffing van iedere vorm van dwangarbeid, verbod op iedere vorm van discriminatie inzake tewerkstelling en beroepsuitoefening. Zo sensibiliseert de onderneming ook haar onderaannemers voor deze problematiek. De ethische investeringscode van Ethias integreert eveneens deze nalevingscriteria van de IAO-normen.

De personeelsgebonden aangelegenheden zijn uitbesteed en opgenomen in het beheersverslag van Ethias nv.

2. Informatie over de omstandigheden die een aanzienlijke invloed kunnen hebben op de ontwikkeling van de vennootschap

2.1. Soevereine obligaties uitgegeven door Griekenland

Ethias Gemeen Recht ovv heeft 100 % van haar posities in soevereine obligaties, uitgegeven door Griekenland, op de markt verkocht, nog voor het omruilvoorstel. Deze beslissing werd genomen in een streven om het financiële beheer van de onderneming te verbeteren en de toekomstige risico's op de Griekse staatsobligaties zo veel mogelijk te beperken.

2.2. Deelneming Ethias Finance nv

Op 31 december 2011 heeft de deelneming van 25 % in Ethias Finance nv een waarde van 500 miljoen euro. Deze deelneming wordt beïnvloed door het overgedragen verlies in Ethias nv. De Raad van bestuur is van mening dat de waarde van de deelneming in Ethias Finance nv geen voorwerp moet uitmaken van een waardevermindering omdat de waardering van het netto-actief dat uit de balans voortvloeit, geen rekening houdt met de activiteitenwaarde van Ethias nv noch met de waardering van de herstructurering van de Ethias-groep via de toepassing van de plannen Horizon 2011 en Visa voor de toekomst.

3. Rechtvaardiging van de onafhankelijkheid en de competentie van de leden van het auditcomité van Ethias Gemeen Recht ovv

Het auditcomité is samengesteld uit vier niet-uitvoerende bestuurders, waaronder één onafhankelijke bestuurder. Om het auditcomité nog doeltreffender te maken nemen de volgende personen deel aan de vergaderingen, zonder er lid van te zijn : de voorzitter en de ondervoorzitter van het Directiecomité, de interne auditor en in voorkomend geval de erkende commissaris.

Het auditcomité wordt voorgezeten door de heer Jean-Pierre Grafé en is anderzijds samengesteld uit de heren Oswald Adriaensen, onafhankelijk bestuurder, Willy Demeyer en Marc Wellens.

De h. Grafé is doctor in de rechten en ereadvocaat gespecialiseerd in handelsaangelegenheden en zijn politieke loopbaan omspant vele jaren. Als lid van het toezichtcomité en vervolgens bestuurder van Ethias gedurende vele jaren was hij voorzitter van de raad van bestuur van 2001 tot 2007. Hij is tevens lid van het audit- en risicocomité van Ethias nv. De h. Grafé is naast voorzitter van het college van commissarissen van Intermosane, voormalig voorzitter van de raad van bestuur van het "Office Régional de l'Informatique" en van de Permanente Commissie "Handels- en Economisch Recht" van de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

De h. Adriaensen volgde een opleiding burgerlijk ingenieur en beschikt over een grote ervaring in het financiële domein. Hij was onder meer lid van de commissie voor bank- en financiewezen en van de auditcomités van de Generale Bank en Fortis Bank. Als voormalig lid van het toezichtcomité en vervolgens gedurende vele jaren als bestuurder van Ethias beschikt hij over een grondige kennis van de activiteiten van de onderneming. Bovendien voldoet hij aan de onafhankelijkheidscriteria bepaald door artikel 526 van het Wetboek der vennootschappen.

De h. Demeyer is licentiaat in de rechten. Hij was advocaat en voelde zich vervolgens geroepen om politieke functies uit te oefenen. Als huidig burgemeester van de stad Luik en ondervoorzitter van de Senaat is hij tevens voorzitter van de "Port autonome de Liège", de "Groupe de redéploiement économique de Liège", de Conferentie van burgemeesters van de Luikse agglomeratie en de "Opéra Royal de Wallonie". Hij is bovendien lid van meerdere groeperingen die actief zijn op het vlak van cultuur en jeugd. De h. Demeyer is bestuurder van Ethias sinds 2001.

De h. Wellens is doctor in de rechten. Hij was advocaat van 1971 tot 2004 en had gelijktijdig een politieke loopbaan. Van 1983 tot 2000 was hij als schepen van de stad Antwerpen bevoegd voor onder meer openbare werken, sociale zaken en volksgezondheid. Thans is hij als gedeputeerde van de provincie Antwerpen bevoegd voor welzijn, communicatie, informatica, intercommunales en sociale economie. Als bestuurder van Ethias sinds 1989 is hij welbekend met haar structuur en haar evolutie.

4. Externe functies uitgeoefend door de bestuurders van Ethias Gemeen Recht ovv (op 31 januari 2012)

Overeenkomstig de CBFA-circulaire PPB-2006-13-CPB-CPA betreffende de uitoefening van externe functies door de leiders van verzekeringsondernemingen in het bijzonder publiceren wij de lijst van de externe functies uitgeoefend door de bestuurders en de effectieve leiders van Ethias Gemeen Recht ovv in andere vennootschappen dan deze waarmee Ethias Gemeen Recht ovv nauwe banden onderhoudt.

Zijn niet in deze lijst opgenomen: de externe functies uitgeoefend in instellingen van collectieve belegging, patrimoniumvennootschappen en zogenaamde "managementvennootschappen".

Bestuurders van Ethias Gemeen Recht ovv

Naam	Maatschappij	Maatschappelijke zetel	Uitgeoefende functie
Adriaensen Oswald	BNP Paribas Fortis (Kredietinstelling)	Warandeborg 3 1000 Brussel	Lid van het Comité van beheer Oost-Vlaanderen
	Wonen	Marcel Mollelaan 17 9060 Zelzate	Voorzitter van de Raad van bestuur
Bacquelaine Daniel	Chaufontaine Promotion	avenue du Centenaire 14 4053 Embourg	Voorzitter van de Raad van bestuur
	Pôle hospitalier liégeois	Esplanade de l'Europe 2 4020 Liège	Bestuurder
	Régie communale autonome	avenue du Centenaire 14 4053 Embourg	Voorzitter van de Raad van bestuur
Braggaar Jacques	Société wallonne des aéroports	avenue des Dessus-de-Lives 8 5101 Namur	Bestuurder
	Nationaal verbond van socialistische mutualiteiten	St.-Jansstraat 32-38 1000 Brussel	Bestuurder – Adjunct-secretaris-generaal
Demeyer Willy	Port autonome de Liège	quai de Maestricht 14 4000 Liège	Voorzitter van de Raad van bestuur
Grafé Jean-Pierre	Intermosane	Place du Marché 4000 Liège	Voorzitter van het College van commissarissen
	Liège-Airport	Aéroport de Bierset, Bâtiment 44 4460 Grâce-Hollogne	1 ^{ste} Ondervoorzitter van de Raad van bestuur en van het Directiecomité
	Liège-Airport Business Park	Aéroport de Bierset, Bâtiment 44 4460 Grâce-Hollogne	Bestuurder
	Liège-Airport Security	Aéroport de Bierset, Bâtiment 44 4460 Grâce-Hollogne	Voorzitter van de Raad van bestuur
	Société de développement de Liège-Guillemins	rue Lambert Lombard 3 4000 Liège	Bestuurder
	Tecteo	rue Louvrex 95 4000 Liège	Bestuurder
Stevaert Steve	Dela Investment Belgium (Verzekeringsonderneming)	De Keyserlei 5/14 2018 Antwerpen	Bestuurder
	Elia Asset	Keizerslaan 20 1000 Brussel	Bestuurder
	Elia System Operator	Keizerslaan 20 1000 Brussel	Bestuurder
	Gault Millau Benelux	Koningsstraat 100 1000 Brussel	Voorzitter van de Raad van bestuur
	One Facility Services	Lamoriniërestraat 229 2018 Antwerpen	Bestuurder
Van de Wynckel Daniël	De Goede Werkmanswoning	Kikvorsstraat 113-115 9000 Gent	Bestuurder
	Huisvesting Scheldevallei	Brusselsesteenweg 479 9050 Ledeborg	Ere-Directeur Bestuurder
	Vooruit Nr 1	Nieuwe Vaart 151 9000 Gent	Bestuurder
Vercamer Alexander	Artexis	Maaltekoeter 1 9051 Gent	Bestuurder

	Cevi	Bisdomplein 3 9000 Gent	Bestuurder
	Fytolab	Technologiepark 2/3 9052 Gent	Bestuurder
	Logins	Generaal de Wittelaan 17/32 2800 Mechelen	Bestuurder

Effectieve leiders van Ethias Gemeen Recht ovv

Naam	Maatschappij	Maatschappelijke zetel	Uitgeoefende functie
Lallemand Philippe	Meusinvest (Financiële holding)	rue Lambert Lombard 3 4000 Liège	Bestuurder
	Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (Financiële holding)	Louizalaan 54/1 1050 Brussel	Bestuurder
	Socofe (Financiële holding)	avenue Maurice Destenay 13 4000 Liège	Bestuurder
	Sowalfin (Financiële holding)	avenue Maurice Destenay 13 4000 Liège	Bestuurder
	Techspace Aero	route de Liers 121 4041 Herstal	Bestuurder
	Wespavia (Financiële holding)	avenue Maurice Destenay 13 4000 Liège	Bestuurder
Thiry Bernard	Azur-GMF (Verzekeringsonderneming)	rue Boissy d'Anglas 8 F- 75008 Paris	Bestuurder
	Dexia (Financiële holding)	Rogierplein 11 1210 Brussel	Bestuurder

5. Verslag van de Commissaris over de jaarrekening over het boekjaar afgesloten op 31 december 2011

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij U verslag uit in het kader van ons mandaat van Commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over de jaarrekening evenals de vereiste bijkomende vermeldingen en inlichtingen.

Verklaring over de jaarrekening zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de jaarrekening van uw vereniging over het boekjaar afgesloten op 31 december 2011. Deze jaarrekening, met een balans totaal van EUR 2.461.055.581 en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van EUR 1.404.289, werd opgesteld op basis van het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Het opstellen van de jaarrekening valt onder de verantwoordelijkheid van de Raad van bestuur van de vereniging. Deze verantwoordelijkheid omvat: het opzetten, implementeren en in stand houden van een interne controle met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de jaarrekening die geen afwijkingen bevat van materieel belang als gevolg van fraude of van fouten, alsook het kiezen en toepassen van geschikte waarderingsregels en het maken van boekhoudkundige ramingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over deze jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle uitgevoerd overeenkomstig de wettelijke bepalingen en volgens de in België geldende controlenormen, zoals uitgevaardigd door het Instituut der Bedrijfsrevisoren. Deze controlenormen vereisen dat onze controle zo wordt georganiseerd en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen bevat van materieel belang.

Overeenkomstig deze normen, hebben wij controlewerkzaamheden uitgevoerd ter staving van de in de jaarrekening opgenomen bedragen en inlichtingen. De keuze van de uitgevoerde werkzaamheden is afhankelijk van onze beoordeling en van de inschatting van het risico op materiële afwijkingen in de jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting, hebben wij rekening gehouden met de interne controle van de vereniging met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de jaarrekening om controleprocedures vast te leggen die geschikt zijn in de gegeven omstandigheden, maar niet om een oordeel te geven over de doeltreffendheid van die interne controle.

Wij hebben tevens een beoordeling gemaakt van het passende karakter van de waarderingsregels, de redelijkheid van de door de vereniging gemaakte boekhoudkundige ramingen en de voorstelling van de jaarrekening in haar geheel. Ten slotte hebben wij van de Raad van bestuur en de verantwoordelijken van de vereniging de voor onze controle noodzakelijke verduidelijkingen en inlichtingen bekomen. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen informatie een redelijke basis vormt voor het uitbrengen van ons oordeel.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening afgesloten op 31 december 2011 een getrouw beeld van het vermogen, de financiële toestand en de resultaten van de vereniging, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Bijkomende vermeldingen en inlichtingen

Het naleven, door de vereniging, van de statuten en van de van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire bepalingen, valt onder de verantwoordelijkheid van de Raad van bestuur.

Het is onze verantwoordelijkheid om in ons verslag de volgende bijkomende vermeldingen en inlichtingen op te nemen die niet van aard zijn om de draagwijdte van onze verklaring over de jaarrekening te wijzigen:

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd overeenkomstig de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- Wij hebben geen kennis gekregen van verrichtingen of beslissingen die in overtreding met de statuten zijn gedaan of genomen.
- De verwerking van het resultaat die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- Zoals toegelicht door de Raad van bestuur in haar jaarverslag, is de kwaliteit van het interne controle systeem van de vereniging verbeterd. Echter, zoals aangegeven door de bestuurders, blijft het interne controle systeem van Ethias Gemeen Recht OVV op enkele belangrijke punten vatbaar voor verbetering. Wij moedigen de leden van het Directiecomité aan om de ter verbetering ondernomen acties in dit domein verder te zetten.

De Commissaris
PwC Bedrijfsrevisoren bcvba
Vertegenwoordigd door

Jacques Tison
Bedrijfsrevisor

6. Toelichting bij de rubrieken op de balans en de resultatenrekening

6.1. Balans

Actief

Rubriek C. Beleggingen

C.II. Beleggingen in verbonden ondernemingen en deelnemingen
Deze post vertegenwoordigt hoofdzakelijk de waarde van de deelneming in Ethias nv.

Rubriek E. Vorderingen

I. Vorderingen uit hoofde van rechtstreekse verzekeringsverrichtingen

Verzekeringnemers: het gaat voornamelijk over bedragen verschuldigd door onze verzekerden.
Overige: het betreft hoofdzakelijk de voorzieningen van verhaal.

II. Vorderingen uit hoofde van herverzekeringsverrichtingen: herneemt de vorderingen bij de herverzekeraars.

III. Overige vorderingen: omvat de intresten op beschikbare waarden in 2011 en geïnd in 2012 evenals te recupereren voorschotten.

Rubriek F. Overige activabestanden

II. Beschikbare waarden: kasspeciën en de tegoeden, op termijn van minder dan één maand, bij de verschillende banken.

Rubriek G. Overlopende rekeningen

I. Verworven, niet-ervallen intresten en huurgelden: inkomsten uit roerende goederen in portefeuille en verworven bankdeposito's in 2011 maar waarvan de inning slechts in 2012 geschiedt.

Passief

Rubriek C. Technische voorzieningen

VI. Andere technische voorzieningen: het betreft het indexeringsfonds.

Rubriek E. Voorzieningen voor overige risico's en kosten

III. Andere voorzieningen: het betreft hoofdzakelijk de voorziening voor financiële risico's.

Rubriek G. Schulden

I. Schulden uit hoofde van rechtstreekse verzekeringsverrichtingen

Omvat de premies betaald vóór vervaldag evenals de bedragen verschuldigd aan verschillende verzekeringnemers, de op voorhand betaalde verhalen en de uit te betalen uitkeringen.

V. Overige schulden

2. Overige: vertegenwoordigt hoofdzakelijk de te vereffenen beursoperaties.

6.2. Resultatenrekening

Technische rekening

Rubriek 2bis: Opbrengsten van beleggingen

bb) opbrengsten afkomstig van andere beleggingen: de opbrengsten van beleggingen, die dekkingswaarden zijn van technische voorzieningen en technische schulden, zijn onder deze posten geboekt.

Rubriek 3: Overige technische opbrengsten, onder aftrek van herverzekering

Het betreft onder meer de opbrengsten verbonden aan de intrestvergoedingen op verhaal.

Rubriek 5: Wijziging van de andere technische voorzieningen, onder aftrek van herverzekering

Het betreft de wijziging van het indexeringsfonds.

Rubriek 8: Overige technische lasten, onder aftrek van herverzekering

Het betreft hoofdzakelijk de terugneming van de dotatie ter voorziening van het geschil abonnementstaks onder aftrek van herverzekering.

Niet-technische rekening

Rubriek 8: Overige kosten.

Deze post omvat de besteding en terugneming van de voorziening voor waardeverminderingen op vorderingen evenals de waardeverminderingen op vorderingen.

7. Balans, resultatenrekeningen en toelichtingen

ETHIAS GEMEEN RECHT OVV
BALANS OP 31/12/2011

Vastgesteld door de Raad van bestuur op 18 april 2012

Nagezien door de Commissaris op 30 mei 2012

ACTIEF	2011	2010
C. Beleggingen	1.496.389.349	1.433.057.060
II. Beleggingen in verbonden ondernemingen en deelnemingen	579.344.630	499.997.250
- Andere ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	579.344.630	499.997.250
3. Deelnemingen	579.344.630	499.997.250
III. Overige financiële beleggingen	916.836.232	932.854.063
1. Aandelen, deelnemingen en andere niet-vastrentende effecten	69.659.225	57.779.943
2. Obligaties en andere vastrentende effecten	841.176.432	875.074.120
6. Deposito's bij kredietinstellingen	6.000.575	-
IV. Deposito's bij cederende ondernemingen	208.487	205.747
Dbis. Deel van de herverzekeraars in de technische voorzieningen	895.352.500	919.554.502
III. Voorziening voor te betalen schaden	712.434.507	737.480.442
V. Andere technische voorzieningen	182.917.993	182.074.060
E. Vorderingen	53.670.342	54.824.537
I. Vorderingen uit hoofde van rechtstreekse verzekeringsverrichtingen	44.100.278	45.302.466
1. Verzekeringnemers	6.079.918	12.719.304
2. Tussenpersonen	47.135	45.235
3. Overige	37.973.225	32.537.927
II. Vorderingen uit hoofde van herverzekeringsverrichtingen	9.042.018	9.142.289
III. Overige vorderingen	528.046	379.782
F. Overige activabestanden	2.382.129	8.664.667
II. Beschikbare waarden	2.382.129	8.664.667
G. Overlopende rekeningen	13.261.261	12.363.406
I. Verworven, niet-ervallen intresten en huurgelden	13.261.261	12.363.406
TOTAAL	2.461.055.581	2.428.464.172

PASSIEF	2011	2010
A. Eigen vermogen	515.737.433	514.333.144
IV. Reserves	515.736.542	514.332.542
4. Beschikbare reserve	515.736.542	514.332.542
V. Overgedragen resultaat	891	602
1. Overgedragen winst	891	602
C. Technische voorzieningen	942.025.336	967.455.812
III. Voorziening voor te betalen schade	749.480.080	775.798.907
VI. Andere technische voorzieningen	192.545.256	191.656.905
E. Voorzieningen voor overige risico's en kosten	12.200.000	2.000.000
III. Andere voorzieningen	12.200.000	2.000.000
F. Deposito's ontvangen van herverzekeraars	863.447.040	892.730.504
G. Schulden	127.645.772	51.944.712
I. Schulden uit hoofde van rechtstreekse verzekeringsverrichtingen	1.608.037	6.076.461
II. Schulden uit hoofde van herverzekeringsverrichtingen	74.286.298	42.089.443
V. Overige schulden	51.751.437	3.778.808
1. Schulden wegens belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	48.650	41.541
a) belastingen	48.650	41.541
2. Overige	51.702.787	3.737.267
TOTAAL	2.461.055.581	2.428.464.172

ETHIAS GEMEEN RECHT OVV

Resultatenrekening op 31/12/2011

Vastgesteld door de Raad van bestuur op 18 april 2012

I. Technische rekening niet-levensverzekering

Nagezien door de Commissaris op 30 mei 2012

	2011	2010
1. Verdienste premies, onder aftrek van herverzekering	7.112.826	7.373.456
a) Brutopremies	144.415.790	145.912.267
b) Uitgaande herverzekeringpremies (-)	137.302.964	138.538.811
2bis. Opbrengsten van beleggingen	47.048.817	59.189.218
b) Opbrengsten van andere beleggingen	38.223.710	37.939.193
bb) opbrengsten van andere beleggingen	38.223.710	37.939.193
c) Terugneming van waardecorrecties op beleggingen	4.135.876	16.375.690
d) Meerwaarden op de realisatie	4.689.231	4.874.335
3. Overige technische opbrengsten, onder aftrek van herverzekering	4.789	13.757
4. Schadelast, onder aftrek van herverzekering (-)	10.300.892	13.447.856
a) Betaalde netto-bedragen	11.830.016	11.581.047
aa) bruto-bedragen	103.033.658	106.268.824
bb) deel van de herverzekeraars (-)	91.203.642	94.687.777
b) Wijziging van de voorziening voor te betalen schaden, onder aftrek van herverzekering (stijging +, daling -)	-1.529.124	1.866.809
aa) wijziging van de voorziening voor te betalen schaden, zonder aftrek van herverzekering (stijging +, daling -)	-31.443.474	35.429.433
bb) wijziging van de voorziening voor te betalen schaden, deel van de herverzekeraars (stijging -, daling +)	29.914.350	-33.562.624
5. Wijziging van de andere technische voorzieningen, onder aftrek van herverzekering (stijging -, daling+)	-44.418	-53.520
6. Winstdeling en restorno's, onder aftrek van herverzekering (-)	-3.658	117.795
7. Netto-bedrijfskosten (-)	-7.904.042	-7.520.776
a) Acquisitiekosten	4.022.648	3.994.553
c) Administratiekosten	3.552.885	3.647.342
d) Van de herverzekeraars ontvangen commissie-lonen en winstdeelnemingen (-)	15.479.575	15.162.671
7bis. Beleggingslasten (-)	46.712.240	56.939.354
a) Beheerslasten van beleggingen	17.303.121	45.109.775
b) Waardecorrecties op beleggingen	26.570.925	10.396.022
c) Minderwaarden op de realisatie	2.838.194	1.433.557
8. Overige technische lasten, onder aftrek van herverzekering (-)	4.281	-99.317
10. Resultaat van de technische rekening niet-levensverzekering		
Winst (+)	5.012.301	3.637.999

ETHIAS GEMEEN RECHT OVV

Resultatenrekening op 31/12/2011

III. Niet-technische rekening

	2011	2010
1. Resultaat van de technische rekening niet levensverzekering		
Winst (+)	5.012.301	3.637.999
3. Opbrengsten van beleggingen	-	360
b) Opbrengsten van andere beleggingen	-	360
bb) opbrengsten van andere beleggingen	-	360
5. Beleggingslasten (-)	3.000.000	2.000.000
a) Beheerslasten van beleggingen	3.000.000	2.000.000
7. Overige opbrengsten	1.920.075	-
8. Overige kosten (-)	1.881.511	-57.717
8bis. Resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening, vóór belasting		
Winst (+)	2.050.865	1.696.076
15. Belastingen op het resultaat (-/+)	-646.576	-279.698
16. Resultaat van het boekjaar		
Winst (+)	1.404.289	1.416.378
18. Te bestemmen resultaat van het boekjaar		
Winst (+)	1.404.289	1.416.378

Resultaatverwerking

	2011	2010
A. Te bestemmen winstsaldo	1.404.891	1.416.602
1. Te bestemmen winst van het boekjaar	1.404.289	1.416.378
2. Overgedragen winst van het vorig boekjaar	602	224
C. Toevoeging aan het eigen vermogen (-)	1.404.000	1.416.000
3. aan de overige reserves	1.404.000	1.416.000
D. Over te dragen resultaat		
1. Over te dragen winst (-)	891	602

Nr. 1. Staat van de immateriële activa, de onroerende goederen die tot belegging dienen en de effecten bestemd voor belegging

BENAMING	Betrokken activa-posten		
	C.II.3. Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	C.III.1. Aandelen, deelnemingen en andere niet-vastrentende effecten	C.III.2. Obligaties en andere vastrentende effecten
	5	7	8
a) AANSCHAFFINGSWAARDE			
Per einde van het vorige boekjaar	499.997.250	72.849.519	882.816.170
Mutaties tijdens het boekjaar :			
. Aanschaffingen	79.347.380	70.956.129	427.852.800
. Overdrachten en buitengebruikstellingen	(-)	73.176.300	448.733.400
. Andere mutaties	(+)(-)	-	4.000.598
Per einde van het boekjaar	579.344.630	70.629.348	865.936.168
c) AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN			
Per einde van het vorige boekjaar	-	15.069.576	7.742.050
Mutaties tijdens het boekjaar :			
. Geboekt	-	5.765.900	18.513.990
. Teruggenomen want overtollig	(-)	199.617	1.496.304
. Afgeboekt	(-)	19.665.736	-
Per einde van het boekjaar	-	970.123	24.759.736
NETTO BOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	579.344.630	69.659.225	841.176.432

Nr. 2. Staat betreffende de deelnemingen en maatschappelijke rechten in andere ondernemingen

NAAM, volledig adres van de zetel en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het B.T.W.- of NATIONAAL NUMMER	Maatschappelijke rechten gehouden door			Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	de onderneming (rechtstreeks)		dochterondernemingen	Jaarrekening per	Munteenheid (*)	Eigen vermogen	Netto-resultaat
	Aantal	%	%			(+) of (-) (in duizenden munteenheden)	
Ethias Finance s.a. - Rue des Croisiers, 24 - B-4000 LIEGE - BE 806.904.101	499.997	24,99	0,00	31/12/2010	EUR	2.001.817	-258
Ethias Service s.a. - Rue des Croisiers, 24 - B-4000 LIEGE - BE 825.876.113	1	0,10	24,97	31/12/2011	EUR	189	-61
Vlaamse Energie Holding cvba - Botermarkt, 1 - B-9000 GENT - NN 448.632.324	200	13,54	0,00	30/09/2011	EUR	154.179	6.568

Nr. 3. Actuele waarde van de beleggingen (art. 38)

Activa - posten	Bedragen
C. Beleggingen	1.445.549.119
II. Beleggingen in verbonden ondernemingen en deelnemingen	579.344.630
- Andere ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	579.344.630
3. Deelnemingen	579.344.630
III. Overige financiële beleggingen	865.996.002
1. Aandelen, deelnemingen en andere niet-vastrentende effecten	63.755.885
2. Obligaties en andere vastrentende effecten	796.239.542
6. Deposito's bij kredietinstellingen	6.000.575
IV. Deposito's bij cederende ondernemingen	208.487

Nr. 6. Staat van de voorzieningen voor overige risico's en kosten - Andere voorzieningen

Uitsplitsing van de passiefpost E.III. indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt.

Bedragen

Voorziening voor financiële risico's

12.200.000

Nr. 7. Staat van de technische voorzieningen en schulden

c) schulden wegens belastingen, bezoldigingen en sociale lasten

Betrokken posten van de passiva

Bedragen

1. Belastingen (post G.V.1.a) van de passiva
b) Niet-vervallen belastingsschulden

48.650

Nr. 10. Inlichtingen betreffende de technische rekeningen

I. Niet-Levensverzekering

Inhoud	Totaal	RECHTSTREEKSE ZAKEN		AANGENOMEN ZAKEN
		Totaal	Ongevallen en ziekte (takken 1 en 2)	Totaal
	0	1	2	12
1) Brutopremies.	144.415.790	144.339.391	144.339.391	76.399
2) Verdienende brutopremies	144.415.790	144.339.391	144.339.391	76.399
3) Bruto schaden	71.590.184	71.625.918	71.625.918	-35.734
4) Bruto bedrijfskosten	7.575.533	7.575.547	7.575.547	-14
5) Herverzekeringssaldo	-69.031.258	-69.031.278	-69.031.278	20
6) Commissielonen (art. 37)		217.617		

III. Niet-levensverzekering en levensverzekering, rechtstreekse zaken

Inhoud

Bedragen

Bruto premies :

- in België :

144.339.391

Nr. 12. Staat betreffende het geheel van de administratie- en beheerskosten, uitgesplitst volgens aard

Benaming	Bedragen
II. Diverse goederen en diensten	14.640.104
TOTAAL	14.640.104

Nr. 13. Overige opbrengsten, overige kosten

	Bedragen
A. Uitsplitsing van de OVERIGE OPBRENGSTEN (post 7. van de niet-technische rekening), indien het om belangrijke bedragen gaat.	
Terugneming van waardeverminderingen	1.917.418
Bedrijfsvoorheffing	2.657
B. Uitsplitsing van de OVERIGE KOSTEN (post 8. van de niet-technische rekening), indien het om belangrijke bedragen gaat.	
Waardevermindering op vorderingen	1.621.047
Minderwaarde op de realisaties van vorderingen	260.405
Verwijlintresten	60

Nr. 15. Belastingen op het resultaat

	Bedragen
A. UITSPLITSING VAN DE POST 15 a) 'Belastingen':	646.576
1. Belastingen op het resultaat van het boekjaar:	646.576
b. Andere verrekenbare bestanddelen	646.576

Nr. 16. Andere taksen en belastingen ten laste van derden

	Bedragen van het boekjaar	Bedragen van het vorige boekjaar
B. De ingehouden bedragen ten laste van derden bij wijze van:		
1. Bedrijfsvoorheffing	265.021	279.758

Nr. 17. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

D. Ontvangen zekerheden (andere dan in baar geld):

- a) effecten en waarden van herverzekeraars (CFR. Hoofdstuk III, Omschrijving en toelichting: actiefposten C.III.1 en 2 en passiefpost F):

Bedragen

7.300.000

Nr. 18. Betrekkingen met verbonden ondernemingen en met ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat

Betrokken balansposten	Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	
	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar
- C II. Beleggingen in verbonden ondernemingen en deelnemingen	579.344.630	499.997.250
1 + 3 Deelnemingen	579.344.630	499.997.250
- G. Schulden	74.923.797	13.765.675
II. Schulden uit hoofde van herverzekeringsverrichtingen	74.218.259	12.449.494
V. Overige schulden	705.538	1.316.181

Nr. 19. Financiële betrekkingen met:

A. bestuurders en zaakvoerders;

4. Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening toegekende pensioenen

- aan bestuurders en zaakvoerders

Bedragen

193.326

Nr. 19bis. Financiële betrekkingen met:

De Commissaris(sen) en de personen met wie hij (zij) verbonden is (zijn)

1. Bezoldiging van de commissaris(sen)

Bedragen

45.000

Nr. 20. Waarderingsregels

De waarderingsregels die van toepassing zijn op de jaarrekening worden hieronder vermeld.

Activa van de balans

Immateriële Activa (rubriek B)

Zij worden op het actief geboekt tegen hun aanschaffingswaarde of kostprijs, met inbegrip van de bijkomende kosten.

De afschrijvingen gebeuren volgens de lineaire methode a rato van 20 %.

Beleggingen (rubriek C)

Terreinen en gebouwen (onderrubriek C.I.)

Zij worden op het actief geboekt tegen hun aanschaffingswaarde of kostprijs, met inbegrip van de bijkomende kosten. De terreinen worden niet afgeschreven.

De onroerende goederen verworven vòòr 1 januari 2011 worden afgeschreven volgens de lineaire methode tegen de volgende percentages:

- Onroerende goederen: 2 %
- Aanpassingswerken: 10 %

De onroerende goederen verworven sinds 1 januari 2011 zijn onderverdeeld in de volgende categorieën:

- Ruwbouw
- Dakwerk
- Buitenschrijnwerk
- Speciale technieken
- Voltooïing en afwerking

Deze onroerende goederen worden lineair afgeschreven over de verwachte gebruiksduur van elk onderdeel, na aftrek van hun restwaarde, voor zover ze betrouwbaar kunnen worden bepaald.

Beleggingen in verbonden ondernemingen en deelnemingen (onderrubriek C.II.)

In geval van duurzame ontwaarding maken zij het voorwerp uit van waardeverminderingen. Op voorstel van het Directiecomité kunnen er aanvullende of uitzonderlijke waardeverminderingen worden geboekt.

Overige financiële beleggingen (onderrubriek C.III.)

Aandelen, deelbewijzen en andere niet-vastrentende effecten (C.III.1)

In geval van blijvende minderwaarde worden op deze beleggingen waardeverminderingen toegepast. Het bestaan van een belangrijke latente minderwaarde ten opzichte van de aanschaffingswaarde wordt als een criterium voor blijvende minderwaarde beschouwd. Deze minderwaarde wordt bepaald op basis van de gewogen gemiddelde prijs, over een periode van 12 opeenvolgende maanden voorafgaand aan de afsluiting van het boekjaar. De minderwaarde wordt als significant beschouwd wanneer ze, in een normale marktomgeving, hoger is dan 20 % van de aanschaffingswaarde. Dit

criterium kan door het Directiecomité worden aangepast wanneer de markten volatieler zijn.

Op voorstel van het Directiecomité kunnen er aanvullende of uitzonderlijke waardeverminderingen worden geboekt. Voor zover het een aanzienlijk bedrag betreft, wordt de impact van deze waardeverminderingen opgenomen in de toelichting bij de jaarrekening.

In geval van overdracht van effecten zal de boekhoudkundige waarde, die gebruikt wordt om de gerealiseerde meer- of minderwaarde te berekenen, bepaald worden op basis van de gewogen gemiddelde prijs.

Obligaties en overige vastrentende effecten (C.III.2)

Deze beleggingen worden tegen hun aanschaffingswaarde in de balans opgenomen. Wanneer echter hun actuair rendement, berekend bij de aankoop (rekening houdend met hun terugbetalingswaarde op vervaldag) verschilt van hun nominale opbrengst, wordt het verschil tussen de aanschaffings- en terugbetalingswaarde in resultaat genomen, pro rata temporis voor de resterende looptijd van de effecten, als bestanddelen van de renteopbrengsten van deze effecten en toegevoegd aan of afgetrokken van hun aanschaffingswaarde. Rekening houdend met het actuair rendement bij aankoop wordt dit verschil op geactualiseerde basis in het resultaat opgenomen.

In geval van blijvende minderwaarde wordt er op de obligaties en overige vastrentende effecten een waardevermindering toegepast. Ethias meent bovendien dat de minderwaarde duurzaam is voor de gestructureerde obligaties en past bijgevolg een waardevermindering toe wanneer de marktwaarde ('clean price') van het effect lager is dan 80 % of 0,98n van de nominale waarde van de obligatie. Hierbij is n gelijk aan het aantal jaren dat het effect nog loopt tot de eindvervaldag (of de eerste 'calldatum').

Voor de eeuwigdurende leningen moet het verschil tussen hun aanschaffingswaarde en hun lagere marktwaarde beschouwd worden als een blijvende ontwaarding zodat deze effecten gewaardeerd worden op de laagste waarde tussen hun boekhoudkundige waarde en hun marktwaarde.

In geval van overdracht van effecten zal de boekhoudkundige waarde die gebruikt wordt om de gerealiseerde meer- of minderwaarde te berekenen, worden bepaald op basis van de gewogen gemiddelde prijs.

In het kader van een arbitrageverrichting wordt de gerealiseerde meer- of minderwaarde op de balans behouden en in de resultaten opgenomen, gespreid over de duur van de wederbeleggingsinvestering.

Hypothecaire leningen en kredieten - Overige leningen (C.III.4 & C.III.5)

Op deze leningen worden waardeverminderingen toegepast zo er voor het geheel of een gedeelte ervan onzekerheid bestaat over de betaling hiervan op de vervaldag.

Beleggingen betreffende de verrichtingen verbonden aan een beleggingsfonds van de groep activiteiten 'leven' en waarbij het beleggingsrisico niet gedragen wordt door de onderneming (rubriek D - tak 23)

Deze beleggingen worden tegen hun huidige waarde (marktwaarde) in de balans opgenomen.

Deposito's bij de kredietinstellingen (onderrubriek C.III.6)

Vorderingen (rubriek E)

Beschikbare waarden (onderrubriek F.II.)

Deze posten worden tegen hun nominale of aanschaffingswaarde geboekt. Er worden waardeverminderingen opgetekend om rekening te houden met de onzekerheden van hun terugwinning.

Aandeel van de herverzekeraars in de technische voorzieningen (rubriek D. bis)

Deze post bevat de verbintenis van de herverzekeraars. De opgetekende bedragen worden bekomen conform de verschillende herverzekeringsverdragen die van toepassing zijn.

Overige activabestanddelen (rubriek F)

Materiële activa (onderrubriek F.I.)

De materiële activa worden op het actief geboekt tegen hun aanschaffingswaarde of kostprijs, met inbegrip van de bijkomende kosten.

De afschrijvingen gebeuren volgens de lineaire methode tegen de volgende percentages :

- installaties, machines, elektronische uitrusting :
33 1/3 %
- rollend materieel : 25 %
- meubilair en kantoomateriaal : 10 %

Het meubilair en kantoomateriaal waarvan de aanschaffingswaarde minder dan 250,00 EUR bedraagt, wordt het eerste jaar afgeschreven.

- medisch materiaal : 20 %

Passiva van de balans

Technische voorzieningen (rubriek C)

Deze voorzieningen worden met voorzichtigheid berekend, rekening houdend met de wettelijke en reglementaire bepalingen vastgesteld door de verschillende controleorganen.

De voorziening voor egalisatie en catastrofes wordt geëvalueerd volgens de actuariële methode.

Technische voorzieningen betreffende de verrichtingen verbonden aan een beleggingsfonds van de groep activiteiten 'leven' en waarbij het beleggingsrisico niet gedragen wordt door de onderneming (rubriek D - tak 23)

Deze voorzieningen worden geschat op basis van de huidige waarde van de activa van rubriek D.

Voorzieningen voor overige risico's en kosten (rubriek E)

De voorzieningen die moeten worden aangelegd om de voorzienbare risico's en kosten te dekken, worden met voorzichtigheid, oprechtheid en te goeder trouw bepaald. De voorzieningen met betrekking tot voorgaande boekjaren worden regelmatig herzien en in resultaat opgenomen als ze zonder voorwerp zijn.

Deposito's ontvangen van de herverzekeraars (rubriek F) en schulden (rubriek G)

Deze posten worden tegen hun nominale waarde ingeschreven.

Andere bijzondere regels

Rekeningen in deviezen

De monetaire bestanddelen worden in euro gevaloriseerd tegen de contante koers op de afsluitingsdatum van het boekjaar.

De niet-monetaire bestanddelen worden behouden in euro tegen hun aanschaffingskoers.

Het saldo van de negatieve verschillen uit de omrekening van monetaire bestanddelen, andere dan de technische voorzieningen, wordt in de resultatenrekening opgenomen.

Het saldo van de positieve verschillen wordt opgenomen in de overlopende rekeningen als over te dragen opbrengst.

Afgeleide producten

De afgeleide producten, aangewend ten speculatieve titel, volgen het voorzichtigheidsprincipe. Dit betekent dat de latente minderwaarden het voorwerp uitmaken van waardeverminderingen of worden gebruikt om voorzieningen voor financiële risico's mee aan te leggen. De latente meerwaarden worden evenwel niet in het resultaat opgenomen.

De termijnrenteverrichtingen tot microdekking of afgesloten in het kader van het ALM-beheer, worden symmetrisch gewaardeerd met de toerekening van kosten of opbrengsten van de gedekte bestanddelen over de resterende looptijd van deze bestanddelen.

Onder als dekking bestemde termijnrenteverrichting moet worden verstaan de termijnverrichting die tot doel of gevolg heeft het risico te compenseren of te beperken op een actief, een passief, een recht, een verplichting buitenbalansstelling of een geheel van bestanddelen met homogene kenmerken ten aanzien van hun renteschommeligheidsgevoeligheid.

Tot slot: de dekkingsverrichtingen of de verrichtingen afgesloten in het kader van het ALM-beheer moeten van bij het begin als zodanig worden gekwalificeerd.

Nr. 21. Wijzigingen in de waarderingsregels (art. 16)(art. 17).

A. Vermelding van de wijzigingen en hun verantwoordingen.

Tot in 2010 werden de onroerende goederen afgeschreven volgens de lineaire methode tegen 2 %.

De onroerende goederen verworven sinds 1 januari 2011 zijn onderverdeeld in de volgende categorieën:

- Ruwbouw
- Dakwerk
- Buitenschrijnwerk
- Speciale technieken
- Voltooiing en afwerking.

Deze onroerende goederen worden lineair afgeschreven over de verwachte gebruiksduur van elk onderdeel, na aftrek van hun restwaarde, voor zover ze betrouwbaar kunnen worden bepaald.

Deze werkwijze laat toe een boekhoudkundige waarde te bekomen die nauwer aansluit bij de economische waarde van het goed en laat toe in overeenstemming te zijn met de IFRS-normen.

Nr. 22. Verklaring met betrekking tot de geconsolideerde jaarrekening

A. Inlichtingen te verstrekken door alle ondernemingen.

- De onderneming stelt op en publiceert, overeenkomstig het koninklijk besluit betreffende de geconsolideerde jaarrekening van verzekeringsondernemingen en herverzekeringsondernemingen, een geconsolideerde jaarrekening en een geconsolideerd jaarverslag

ja /neen (*): Neen

- De onderneming stelt noch een geconsolideerde jaarrekening, noch een geconsolideerd jaarverslag op, omwille van de volgende reden(en) (*):

* de onderneming oefent, alleen of gezamenlijk, geen controle uit op één of meerdere filialen naar

Belgisch of buitenlands recht;

ja /neen (*): Ja

* de onderneming is zelf een filiaal van een moederonderneming die een geconsolideerde jaarrekening opstelt en publiceert:

ja /neen (*): Neen

Nr. 23. Bijkomende inlichtingen die de onderneming, op basis van het besluit van 17/11/94, moet verstrekken

De onderneming, in voorkomend geval, somt de bijkomende inlichtingen op, vereist:

- door de artikelen:
2bis.; 4, 2de lid; 10, 2de lid; 11, 3de lid; 19, 4de lid; 22; 27bis, § 3, laatste lid; 33, 2de lid;
34sexies, § 1, 4° ; 39.
- in Hoofdstuk III, Afdeling I. van de toelichting:
voor de actiefposten C.II.1., C.II.3., C.III.7.c) en F.IV.

en

voor de passiefpost C.I.b) en C.IV.

C.III. Overige financiële beleggingen:
2. Obligaties en andere vastrentende effecten:
art 27 bis § 3, laatste lid: 1.433.803 €

TECHNISCHE HEFBOMEN

Op technisch vlak hebben verschillende aanpassingen aan de evaluatiemethodes van de technische voorzieningen een positieve invloed op het resultaat, ten belope van 55 miljoen euro, zonder evenwel het toereikendheidsniveau van de reserves te beïnvloeden:

- Overgang naar een VAR van 97,5 %,
- Voorzieningen voor interne schaderegelingskosten teruggebracht tot 6 %.

VERWERVING VAN PARTICIPATIES

Ethias nv heeft haar deelnemingen in Socofe en VEH overgedragen aan Ethias Gemeen Recht ovv voor een bedrag van 79.347.380 miljoen euro.

ethias

MENSELIJKHEID

E T H I E K

ENGAGEMENT

N A B I J H E I D